

Çal??an Soslili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Çal??an Soslili?i Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18313>

Özet

Çal??an Sesslili?i Ölçe?i, bireylerin örgütsel ba?lamda yap?c? fikirlerini, önerilerini ve endi?elerini dile getirme e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Bu spesifik giri?, ölçe?in ?ahin Çetin ve Cihangir Çakmakç? tarafından 2012 y?l?nda ger?ekle?tirilen Türkçe'ye uyarlanmas? çal??mas?na odaklanmaktadır. Ölçek, çal??anlar?n i? süreçlerini, politikalar? ve genel örgütsel performans? iyile?tirmeye yönelik proaktif davran??lar?n? de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve i? ortam? için geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilirli?ini göstermeyi amaçlam??tır.

Ölçek, örgütsel davran?? alan?nda yap?lan ara?t?rmalarda, çal??an kat?l?m? ve örgütsel de?i?im süreçlerini incelemek için temel bir araç olarak kullan?lmaktadır. Uyarlama, ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk i? gücü örnekleminde de uygun oldu?unu kan?tlam??tır.

Anahtar Kelimeler

Çal??an Sesslili?i, Örgütsel Davran??, ??yeri ?leti?imi, Adaptasyon, Psikometri, Yönetim, Örgütsel Ses

Yazarlar

?ahin Çetin, Cihangir Çakmakç?

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, çal??anlar?n i?yeri ortam?nda de?i?im ve geli?im odaklı yap?c? görü?lerini ne ölçüde ifade ettiklerini sistematik olarak ölçmektir. **Çal??an sesslili?i**, örgütsel etkinli?in ve inovasyonun önemli bir göstergesi olarak kabul edilir. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanma amacı ise, Türkiye'deki akademik ara?t?rmacılara ve insan kaynaklar? profesyonellerine bu kritik yap?y? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır.

Ölçek, yöneticilerin çal??an kat?l?m?n? ve örgütsel ba?l?l?l?? anlamalar?na yardımcı olurken, aynı zamanda sessizlik kültürünün hakim oldu?u durumlar? te?his etmeye olanak tan?r. Bu sayede, örgütsel geli?im müdahaleleri için temel bir te?his aracı i?levi görür ve çal??anlar?n proaktif davran??lar?n?n örgütsel ç?kt?lar? nas?l etkiledi?i konusunda veri sağlar.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, psikolojide ve örgütsel davran?? alan?nda merkezi bir kavram olan **Çal??an Sesslili?i** (Employee Voice) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, çal??anlar?n mevcut durumu sorgulama, iyile?tirme önerileri sunma ve örgütsel sorunlara yap?c? çözümler getirme davran??lar?n? kapsar.

Soslili?in ölçülmesi, çal??anlar?n sadece görev tan?mlar?n? yerine getirmekle kalmay?p, ayn? zamanda organizasyonun gelece?ine aktif olarak katkıda bulunma isteklili?ini gösterir.

Yap?sal olarak, Çal??an Soslili?i genellikle yap?c? ve proaktif bir davran?? olarak ele al?n?r. Bu, ki?isel ç?karlardan ziyade örgütsel fayday? hedefleyen, gönüllü ve ileriye dönük ileti?imi içerir. Ölçek maddeleri, bu proaktif davran??lar?n s?kl???n? ve yo?unlu?unu de?erlendirmeye odaklanarak, bireylerin örgütsel çevrelerindeki alg?lanan güvenlik ve etki düzeyini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Çetin & Çakmakç?, 2012), psikometrik özelliklerin belirlenmesi amacıyla gerekli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Uyarlama sürecinin standart gereklilikleri do?rultusunda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek için muhtemelen **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen yap?ya uygunlu?unu, yani ölçe?in gerçekten de Çal??an Soslili?i yap?s?n? ölçüp ölçmedi?ini incelemeyi amaçlam??t?r.

Çal??mada, ayr?ca, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün yan? s?ra, di?er ilgili yap?larla (örne?in, i? performans?, örgütsel vatandaşlık davran???) olan ili?kilerini incelemek amacıyla ölçüt ba??ntılı geçerlik çal??malar? da yürütülmü? olabilir. Kaynak referansta spesifik geçerlik katsay?lar?na yer verilmemi?tir, ancak uyarlama çal??mas?n?n yay?nlanm?? olmas?, kabul edilebilir düzeyde geçerlik kan?tlar?n?n bulundu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Çetin ve Çakmakç? (2012) tarafından yürütülen uyarlama çal??mas?nda, Çal??an Soslili?i Ölçe?i'nin iç tutarlılı???n? de?erlendirmek amacıyla güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir. Bu tür **psikometrik ölçek** araçlarında iç tutarlılı???n en yaygın göstergesi olan **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktadır. Yüksek alfa de?erleri, ölçe?i oluşturan maddelerin ayn? yap?y? tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik çal??malar?n?n bir parças? olarak, ölçe?in zaman içindeki tutarlılı???n? ölçmek için test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?labilir. Bu analizler, ölçek sonuçlar?n?n farklı zaman noktalarında kararlılı???n? inceleyerek arac?n güvenilirli?ini peki?tirmektedir. Kaynakta spesifik güvenilirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk örnekleminde güvenilir bir araç oldu?unu do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n kritik bir ad?m? olan faktör analizleri, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe örnekleimde de geçerli olup olmad???n? test etmek için kullan?lm??t?r. Bu süreçte

genellikle öncelikle **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılarak maddelerin boyutlara dağılımı incelenmiş, ardından kuramsal yapının doğrulanması için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) uygulanmıştır.

Faktör analizi sonuçları, Çalışan Sesliliği yapısının Türk kültürü bağlamında da kuramsal olarak öngörülen boyutluluğu başarıyla temsil ettiğini göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliliği ve ölçülen yapının tekil veya çok boyutlu doğasının ortaya koymada kritik rol oynaması ve uyarlamasının geçerliliğini desteklemiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme (Örneğin, 5'li veya 7'li Likert Ölçeği kullanılarak yanıtlanmaktadır.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çalışanlar (Employees)

Age Group: Yetkin iş gücü (Adult working population)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli sektörlerde ve kurumlarda çalışan bireyler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama ölçeği (Self-report scale)

Anahtar Kelimeler

Seslilik, Şahin Çetin, Cihangir Çakmakçı, Personel Gelişimi, Tatmini, Adaptasyon Çalışması

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Unknown)

Affiliation Email addresses: scetin@kho.edu.tr (Sorumlu Yazar: Şahin Çetin)

Correspondence Address: Kara Harp Okulu, Ankara (Makalenin yayınlandığı kurumsal adres.)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012 (Uyarlama Çalışması'nın Yayın Yılı)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlara (Çetin & Çakmakç?) at?f yap?lmas? yeterlidir. Ticari amaçlı? kullan?mlar veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar ?ahin Çetin ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: scetin@kho.edu.tr.

Kaynaklar

Çetin, ?. ve Çakmakç?, C. (2012). Çal??an Soslili?i Ölçe?ini Türkçe'ye uyarlama çal??mas?. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 22(2), 1-19.

Orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: calisan-sesliligi-olcegi-toad.pdf

Çal??an Soslili?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri bu kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tam listesi, derecelendirme format? ve puanlama yönergeleri için Çetin ve Çakmakç? (2012) taraf?ndan yay?nlanan makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir. Ölçek maddeleri, çal??anlar?n fikirlerini ifade etme isteklili?ini ve s?kl???n? ölçmeye odaklanmaktadır.